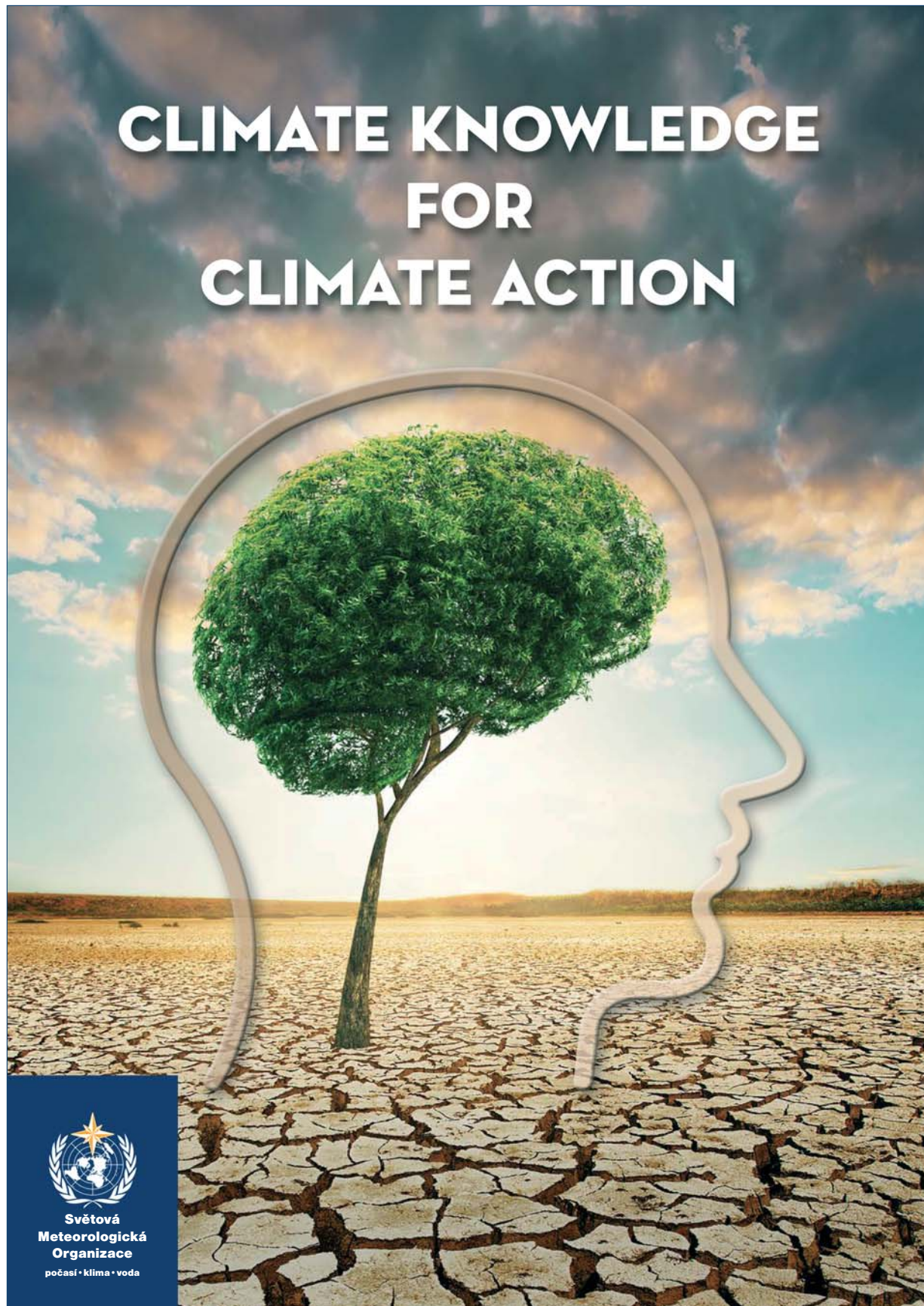

POSELSTVÍ U PŘÍLEŽITOSTI SVĚTOVÉHO METEOROLOGICKÉHO DNE 2015

23. března 2015

Klimatické znalosti pro klimatickou akci

Základním posláním Světové meteorologické organizace, jako nástupce Mezinárodní meteorologické organizace založené v roce 1873, je podporovat země celého světa při zajišťování meteorologických a hydrologických služeb k ochraně života a majetku před přírodními katastrofami souvisejících s počasím a klimatem, k ochraně životního prostředí a jako příspěvek k udržitelnému rozvoji. To nelze realizovat bez nutných pozorování, výzkumu a provozů, které dále rozvíjejí chápání a znalost počasí a klimatu. Od roku 1961 si Světovým meteorologickým dnem připomínáme datum 23. března 1950, kdy vstoupila v platnost Úmluva zakládající SMO, i zásadní příspěvek národních meteorologických a hydrologických služeb k bezpečnosti a prosperitě společnosti. Každý rok se oslavy zaměřují na téma aktuálního zájmu. Téma pro letošek, Klimatické znalosti pro klimatickou akci, nemohlo být aktuálnější, neboť mezinárodní společenství spěje k ambiciózním rozhodnutím a opatřením zaměřeným na řešení klimatické změny.

Klimatická změna se týká nás všech. Ovlivňuje téměř všechny společensko-hospodářské oblasti, od zemědělství po cestovní ruch, od infrastruktury po zdravotnictví. Dopadá na strategické zdroje jako voda, potraviny a energie. Způsobuje zpomalování a dokonce ohrožuje udržitelný rozvoj a samozřejmě nejenom v rozvojových zemích. Náklady na nečinnost jsou velké a ještě se zvýší, nebudeme-li jednat okamžitě a rozhodně.

Informace o počasí a klimatu a jeho variabilitě a změně jsou natolik vrostlé do našeho každodenního života, počínaje každodenní předpovědí počasí a konče sezónními predikcemi klimatu, že se občas snadno zapomene na ohromné množství pozorování, výzkumu, výpočtů a analýz, které stojí za informačními produkty reprezentujícími počasí a klima. V současné době je průměrná předpověď počasí na pět dní stejně dovedně vypracovaná jako dvoudenní předpověď před 25 lety a sezónní klimatické předpovědi se stávají stále propracovanějšími. Je to umožněno pokrokem v oblasti dálkového měření včetně družicového, významným zlepšením ve vědě i dramatickým posilováním počítačového výkonu. Vědecký pokrok v meteorologii a klimatologii za posledních 50 let je vskutku jedním z nejvýznamnějších ze všech vědeckých oborů.

Klimatické znalosti nashromážděné za uplynulá desetiletí představují neocenitelný zdroj i předpoklad pro rozhodování a pro klimatická opatření. Celá řada důkazů, od rostoucích teplot po odtávající ledovce, od stoupající mořské hladiny po povětrnostní extrémy, nás utvrzují v tom, že klima se mění a že jde především o vliv lidské činnosti, zejména emisí skleníkových plynů, které každým rokem překonávají rekord roku předešlého.

Věda nám také dává velkou důvěru v naše schopnosti stále ještě tento kurs změnit a zmírnit klimatickou změnu na zvladatelnou úroveň. Důkazy o klimatické změně dnes zpochybňuje málokdo, totéž platí o naší odpovědnosti k budoucím generacím. Tento proces mohou a musí podpořit klimatické znalosti, které rozhodujícím činitelům na všech úrovních pomohou přijímat nejlepší rozhodnutí.

Klimatické znalosti musí být podávány v podobě, kterou ti, co je potřebují, snadno pochopí a využijí. Klimatické produkty a služby mohou pomoci urbanistům při vypracování zásad a akčních plánů tak, aby posílily odolnost měst vůči přírodním katastrofám a podporovaly ekologičtější ekonomiku. Orgány hygienické služby využívají klimatických předpovědí k aktivnímu řešení případných zdravotních důsledků extrémů jako sucho, vlny veder a povodně. Díky trendovým predikcím teplot a srážek jsou zemědělci schopni lépe rozhodovat o setí, sklizni i prodeji.

Správci vodních zdrojů využívají klimatické informace k optimalizaci zásobování vodou a povodňových opatření. Energetika využívá klimatické informace k rozhodování o tom, kde a jaký typ elektrárny v konkrétní lokalitě vybudovat.

Globální rámec pro klimatickou změnu je iniciativa systému OSN, vede ji SMO a byla zřízena přesně za tímto účelem: umožnit poskytování klimatických služeb tak, aby bylo možno rozhodovat na základě co nejlepších informací. Jde o zásadní výzvu pro rozvinuté i rozvíjející se země, ve vzájemném učení spočívá velký potenciální užitek. Zkušenost a pokroky ve vývoji a aplikaci klimatických služeb je možno sdílet jako příklady dobré praxe, mohou také jiným zemím pomoci urychlit postup na cestě ke klimatické adaptaci.

Závěrem vyzývám členy SMO, všechny vlády a občanskou společnost ke sdílení a uplatňování klimatických znalostí s cílem přijímat silná klimatická opatření, minimalizovat klimatická rizika a podporovat udržitelný rozvoj.

Michel Jarraud,
generální tajemník SMO